

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Херсонський державний університет
Освітня програма	24224 Філологія (германські мови та літератури (переклад включно)), перша - німецька
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	035 Філологія

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Херсонський державний університет
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	24224
Назва ОП	Філологія (германські мови та літератури (переклад включно)), перша - німецька
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія
Спеціалізація (за наявності)	035.043 германські мови та літератури (переклад включно), перша - німецька
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Борщовецька Валентина Дмитрівна, Головня Алла Василівна, Городилівська Марія Тарасівна, Вірченко Тетяна Ігорівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	02.11.2020 р. – 04.11.2020 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП <https://cutt.ly/8gLaHgJ>

Програма візиту експертної групи <https://cutt.ly/5gLaMJ2>

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Освітньо-професійна програма «Філологія (германські мови та літератури (переклад включно), перша німецька» (другого (магістерського) рівня вищої освіти) у Херсонському державному університеті є чинною, має достатнє навчально-методичне й ресурсне забезпечення. При плануванні та реалізації ОП розробники та група забезпечення врахували найкращі традиції, адже підготовка фахівців має тривалу історію, регіональний контекст та запит на ринку праці (Херсон – портове місто яке завжди потребує перекладачів). Важливо, що здобувачі здебільшого працевлаштовуються за фахом і продовжують зберігати професійні стосунки із випусковою кафедрою, університетом. Крім того, у ЗВО упродовж року тривали процеси по ліквідації системних недоліків, які були виявлені під час акредитаційних експертиз минулого року, тож це позначилось на реалізації ОП в 2019–2020 навчальному році. Програма та процес її реалізації в Херсонському державному університеті відповідають Стандарту, законодавству, чинним документам ЗВО. Це стосується особливостей проектування ОП, зокрема врахування думок стейкхолдерів; функціонування ОП як системи логічно взаємопов'язаних ОК, контент яких оновлюється відповідно до стану розвитку науки; добору високопрофесійних НПП; готовності дотримуватися принципів академічної доброчесності; створення належних умов для здобувачів (матеріально-технічна база, психологічний мікроклімат тощо). Недоліки не є критичними, оскільки стосуються тих явищ, усунення яких уже розпочато в ХДУ, або пов'язаних із впливом на процес реалізації ОП наслідків пандемії COVID-19. Гарант програми і керівництво закладу продемонстрували готовність ліквідувати недоліки та працювати на розвиток ОП і процесу її реалізації.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Освітньо-професійна програма не має виразних сильних сторін, оскільки позбавлена унікальності. Разом із тим, спостерігається низка позитивних практик, які стосуються наявності чітких цілей, що корелюються з місією і стратегією Херсонського державного університету; врахування галузевого і регіонального контекстів, тенденцій розвитку спеціальності та ринку праці. ПРН досяжні, оскільки ОП має чітку структуру, взаємопов'язаність ОК та відповідність предметній області. Освітня програма регулярно переглядається, її зміст оновлюється на запит усіх стейкхолдерів (роботодавців, академічного персоналу, здобувачів). Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур, пов'язаних з реалізацією освітнього процесу, внутрішнього забезпечення якості вищої освіти тощо. У Херсонському державному університеті докладається багато зусиль, щоб створити безпечні умови для задоволення інтересів здобувачів. Матеріально-технічна база закладу націлена на задоволення потреб осіб з особливими освітніми потребами. Здобувачі мають можливість вибудовувати власну освітню траєкторію (удосконалення цієї процедури триває), реалізувати право на академічну свободу. Науково-педагогічні працівники, залучені до освітнього процесу, мають належний кваліфікаційний рівень, постійно підвищують професійну майстерність, зокрема й через міжнародне стажування. Добір викладачів відбувається на основі прозорих процедур конкурсного відбору. ЗВО має документально врегульовану процедуру дотримання академічної доброчесності. Херсонський державний університет сповідує політику відкритості, що позитивно сприймається здобувачами вищої освіти.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Під час реалізації ОП ЕГ помітила низку недоліків, зокрема відсутність оновленого матеріально-технічного і програмного забезпечення, необхідного для підготовки перекладачів. Попри наявність злагоджених механізмів вибору ОК циклу загальної підготовки, ці механізми не розповсюджуються на вибір ОК професійного циклу. Під час опитування здобувачів не приділяється належна увага осмисленню методів навчання чи викладання, хоча їхня доцільність впливає на досяжність ПРН; якість реалізації практичної підготовки. Цього року вперше випускники ОП будуть надавати свої роботи на перевірку програмним забезпеченням Unichек щодо дотримання норм академічної доброчесності, але здобувачі виявили недостатню поінформованість щодо структурних компонентів академічної доброчесності. Форми взаємодії зі стейкхолдерами є одноманітними, здебільшого це рецензування. ХДУ використовує в навчальному процесі платформу ksuonline, зокрема й для забезпечення вибору ОК, але не всі компоненти належно наповнені методичними матеріалами. Хоча здобувачі висловились позитивно, щодо обсягу фактичного навантаження, разом із тим НПП не відводять час на підготовку студентів до семінарських і практичних занять. Рекомендуємо: – оновити та розширити спеціалізовані навчальні аудиторії та програмне забезпечення; – налагодити процеси вибору ОК професійного циклу за принципом вибору ОК із каталогу ХДУ; – започаткувати обговорення методів навчання та їхньої ефективності, практичної підготовки з усіма учасниками освітнього процесу; – залучати здобувачів активніше залишати відгуки на онлайн-платформі KSU Online щодо якості викладання конкретних навчальних дисциплін; – провести низку семінарів, майстер-класів для здобувачів щодо сутності принципів академічної доброчесності – урізноманітнити форми взаємодії зі стейкхолдерами (активніше запрошувати потенційних роботодавців на зустрічі/консультації/аудиторні заняття зі здобувачами вищої освіти) та фіксації такої взаємодії (розміщення відео зустрічей); розглянути можливість залучення до перегляду ОП іноземних колег; – передбачити години на підготовку до практичних, семінарських занять з ОК, ВК; – розглянути можливість впровадження елементів дуальної освіти; – заохочувати здобувачів другого (магістерського) рівня брати участь у програмах академічної мобільності, проєктах неформальної освіти під час навчання тощо.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Мета ОП чітко сформульована, її досягнення передбачає підготовку фахівців, здатних здійснювати дослідження, перекладацьку діяльність, організувати успішну комунікацію, виконувати професійні обов'язки освітнього характеру. Визначена мета ОП відповідає місії ХДУ, сформульованій в «Студентському путівнику 2019–2020» (<https://cutt.ly/AgLa7Q6>, с. 9): «ХДУ розширює можливості для реалізації персональної освітньої траєкторії розвитку студентів». Під час інтерв'ювання, ректор зауважив, що досвід минулорічних акредитаційних експертиз спонукав до низки змін, зокрема скориговано місію – створення корпорації по обслуговуванню освітніх потреб студентів. Власне таке формулювання місії визначило й підхід до перегляду й внесення змін до ОП–20. Удосконалення ОП також відповідає напряму «Якість освітнього процесу і модернізація програм», описаному в «Стратегічному плані розвитку Херсонського державного університету на 2018–2023 рр.» (<https://cutt.ly/ogLsqKq>, с. 21).

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Аналіз двох редакцій ОП показав, що в групі розробників є здобувачі – Т. Солонина (ОП-19) та І. Сорокотяга (ОП-20). Також ОП супроводжується рецензіями-відгуками зовнішніх стейкхолдерів. Ознайомитися з деякими рецензіями можна на сторінці кафедри німецької та романської філології. Надані протоколи засідань кафедри (№ 2 від 07.10.19, №10а від 22.06.20) засвідчують, що обговорення ОП відбувається із залученням студентів та роботодавців, які висловлюють побажання щодо кількості кредитів з окремих ОК та впровадження нових ОК, ВК. Також ця інформація була підтверджена під час засідання фокус-груп. Так, Л. Пономаренко запропонувала збільшити тижневе навантаження за ОК7, ОК9, а також увести ВК перекладознавчого циклу. Зіставлення програм ілюструє збільшення кредитів за ОК7, ОК9 на 0,5 і 3 відповідно, а також поповнення переліку ВК дисципліною «Теорія перекладу як міжкультурної комунікації». І. Сорокотяга наголосила на важливості вивчення практичного курсу другої іноземної мови (спостерігаємо збільшення кредитів з 3 до 5) та «Актуальних проблем перекладознавства» (ОК змінив статус із вибіркового на обов'язковий). Отже, думка стейкхолдерів врахована під час осмислення досяжності ПРН, зокрема тих, що формуються вибірконими блоками ОК. При цьому цілі ОП у новій редакції не зазнали змін. Під час співбесід зі здобувачами та роботодавцями з'ясовано, що основною формою залучення їх до вдосконалення ПРН ОП була участь у засіданнях кафедр. Формулювання ПРН в ОП визначено Стандартом.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Цілі ОП у новій редакції не зазнали змін. Переосмислення зазнав підхід до формування обов'язкових та вибірковок ОК, завдяки викладанню яких ці цілі стануть більш досяжними та результативними. Інтерв'ювання гаранта і групи розробників засвідчило свідоме ставлення до потреб ринку праці в перекладачах на Херсонщині, оскільки морський порт, розвинений аграрний комплекс зумовлюють цю потребу. Підготовка перекладачів у ХДУ здійснюється вже 10 років, тож досвід показує, що випускники працевлаштовуються на різноманітних підприємствах, а також у фондах, музеях, ЗВО. Усе це вплинуло на формулювання ПРН та вибір ОК та ВК. Також ПРН відображають урахування досвіду аналогічних вітчизняних ОП, зокрема тих, що функціонують у Київському лінгвістичному університеті та Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна. Також гарант і група розробників проаналізували досвід університету Альпен-Адрія (м. Клагенфурт, Австрія) та університету м. Аутсбург (Німеччина) і внесли зміни в контент ОК2, ОК7, ВК6. Результати стажування гаранта ОП за програмою ДААД має позитивні наслідки щодо врахування тенденцій розвитку спеціальності.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

ОП загалом дозволяє досягти ПРН, визначених стандартом вищої освіти за спеціальністю 035 Філологія для другого (магістерського рівня) (Наказ №871 від 20.06.2019). Зіставлення ПРН в ОП і Стандарти засвідчують, що ПРН 1–17 відповідають Стандарту. Їхнє досягнення забезпечується всіма обов'язковими ОК. Окрім того, ОП містить додаткові ПРН: ПРН 18 – «Володіти теоретичною базою дослідницької і прикладної діяльності в галузі вітчизняного, германського і зарубіжного перекладознавства, знатися на основних тенденціях сучасного вітчизняного, германського і зарубіжного перекладознавства», ПРН 19 – «Володіти різними видами перекладацьких стратегій, методів та прийомів для здійснення ефективної професійної діяльності як одноосібно, так і в команді. Перекладати у двосторонньому режимі різнопланові тексти в усній (переклад з аркуша, послідовний переклад) та письмовій (повний, реферативний і анотований переклад) формах. Дотримуватися правил міжнародного етикету і норм поведінки перекладача в процесі здійснення професійної діяльності». Якщо в ОП-19 ПРН18 досягався лише ВК, то в ОП-20 цей ПРН досягається не лише ВК2.1, ВК6.1, а й ОК10.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Чіткість визначення цілей ОП і ПРН та їх відповідність місії та стратегії ЗВО; урахування галузевого й регіонального контекстів, тенденцій розвитку спеціальності та особливостей ринку праці (особливого попиту на фахівців-перекладачів); звернення до багаторічного досвіду підготовки перекладачів у ХДУ й досвіду аналогічних ОП у провідних вітчизняних та іноземних ЗВО, а також співпраця зі стейкхолдерами: колегами із закладів-партнерів, здобувачами, що особливо позначилось при удосконаленні ОП щодо досяжності ПРН – позитивні практики ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Під час роботи ЕГ були виявлені такі недоліки: – одноманітність форм взаємодії зі стейкхолдерами; залучення роботодавців (ФОП перекладознавчих бюро) здебільшого на етапі рецензування ОП. – відсутність залучення іноземних колег до перегляду ОП. Рекомендуємо: – розширити форми взаємодії зі стейкхолдерами та документальну фіксацію такої взаємодії (залучати роботодавців до навчального процесу – участь у практичних заняттях; проведення майстер-класів тощо); – урахувуючи міцні закордонні зв'язки, розглянути можливість залучення до перегляду ОП іноземних колег; – подумати над розширенням переліку ПРН такими, які б відображали унікальність ОП і робили її більш привабливою на ринку освітніх послуг, тим більше, це є однією із стратегічних завдань ЗВО по збереженню контингенту студентів.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Відповідність цілей ОП Стандарту, місії та стратегії ЗВО, урахування потреб стейкхолдерів, досяжність ПРН засвідчують відповідність вимогам, представленим у 1 критерії. Оскільки недоліки здебільшого відображають відсутність унікальних практик або різноманітності форм взаємодії зі стейкхолдерами, ЕГ вважає ці недоліки такими, що можуть бути усуненими в робочому порядку, тим більше, що минув лише рік після приведення ОП у відповідність до Стандарту. До того ж, упродовж 2019–2020 навчального року були запроваджені інституціональні зміни.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

ОП розроблено відповідно до стандарту вищої освіти за спеціальністю 035 «Філологія» для другого (магістерського) рівня вищої освіти (наказ МОН № 871 від 20.06.2019). Обсяг ОП становить 90 кредитів ЄКТС, що відповідає ч. 5 ст. 5 ЗУ «Про вищу освіту». Обсяг вибіркового компонента становить 22,5 кредити ЄКТС (25%), що відповідає п. 15 ч. 1 ст. 62 ЗУ «Про вищу освіту». Всі обов'язкові ОК спрямовано на забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей. Обсяг практичної підготовки за ОП становить: виробничої практики – 12 кредитів (13,3 %), переддипломної практики – 6 кредитів (7%). Зіставлення ОП-19 і ОП-20 засвідчує зміни в перерозподілі годин, відведених на практичну підготовку. Так, на прохання здобувачів вищої освіти, збільшено кількість кредитів на виробничу практику до 18. Такі зміни сприятимуть кращому досягненню ПРН-3, ПРН-5, ПРН-13.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Зміст ОП має чітку структуру: розподіл ОК за курсами та семестрами; циклами загальної та професійної підготовки. ОК складають взаємопов'язану систему, що відображено в структурно-логічній схемі ОП. Так, наприклад, виробничій практиці в 3 семестрі передують вивчення ОК 2 і ОК 4, які викладаються в першому і другому семестрі відповідно. Зміст ОК 3 (другий семестр) тісно пов'язаний з ОК 5, ОК 6, ОК 7, ОК 8, тому викладання здебільшого здійснюється паралельно у другому семестрі. Ці ОК спрямовані на здобуття концептуальних знань з філологічної галузі. Для оволодіння навичок дослідника розраховані ОК 1, ВК 3, ОК 11. Набуття глибинних знань з перекладознавства присвячені ОК 9, ВК 2, ВК 5, ВК 6. На запит стейкхолдерів в ОП-20 з'явився ОК «Актуальні проблеми перекладознавства». У сукупності ОК спрямовані на досягнення як цілі ОП, так і ПРН. ОП містить усі необхідні структурні елементи: профіль ОП, перелік компонентів, структурно-логічну схему, форму атестації, матриці відповідності програмних компетентностей, програмних результатів навчання компонентам ОП.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Аналіз РПНД ОК дає підстави стверджувати, що ОП відповідає предметній області спеціальності 035 «Філологія». Це підтверджується нормативними ОК та дисциплінами вільного вибору здобувачів (цикл професійної підготовки). Зміст ОК відображає літературознавчу (ОК 7, ВК 4, «Теорія літератури» – для ОП-20), мовознавчу (ОК 3, ОК 6, ОК 8) та перекладознавчу складові (ОК 9, ОК «Актуальні проблеми перекладознавства» (для ОП-20), ВК 2, ВК 5, ВК 6). Також об'єктом вивчення є жанрово-стильові різновиди текстів (ОК 9, ВК 5, ВК 6) та міжособистісна, міжкультурна та масова комунікація в усній і письмовій формі (ОК 5, ВК 7).

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Наказом №511-Д від 04.06.20 введено в дію «Положення про порядок і умови обрання освітніх компонент...у ХДУ». Пункт 1.6. Положення засвідчує мету вибіркового освітнього компонента – можливість поглибленої підготовки на основі індивідуальної освітньої траєкторії. Положення регламентує процедуру розміщення силабусів ОК для вибору на платформі ksuonline.kspu.edu, експертизи ОК, вибору ОК здобувачами, затвердження переліку ОК. ОП передбачено право здобувачів вищої освіти на вибір навчальних дисциплін – 25 % загальної кількості кредитів ЄКТС, що відповідає п. 15 ч. 1 ст. 62 ЗУ «Про вищу освіту». В ОП-19 вибірково компоненти поділені на два цикли: цикл загальної і професійної підготовки. Вибір ОК із циклу загальної підготовки здійснюється за електронним каталогом ХДУ і відповідає процедурі, заявленій в Положенні: НПП розробляють і розміщують на вебплатформі ksuonline презентації і силабуси ВК; гарант залучає до експертизи силабусів і презентацій ВК рецензентів; здобувачі ознайомлюються з розміщеними матеріалами і здійснюють вибір упродовж місяця; вчена рада затверджує перелік ВК; ректор видає відповідний наказ. Під час перегляду платформи ksuonline ЕГ пересвідчилась у функціонуванні процедури. Цикл професійної підготовки передбачав опанування семи ВК. Вибір здобувачі мали здійснювати із 14 дисциплін, об'єднаних у смислові пари. Так, вибір ВК 2 мав здійснюватися із такої пари: «Теорія і практика перекладу»/«Актуальні проблеми сучасного перекладознавства». У змісті ОП-19 відображені усі 7 пар ВК. ЕГ на основі відомостей про самооцінювання відзначає, що назви ВК і очікуваний контент носять синонімічний характер. Проректор з навчальної та науково-педагогічної роботи В. Кобець пояснив, що ця проблема була обговорена і тому в ОП-20 перелік ВК винесений у додаток. Аналіз додатку засвідчує, що студенти все одно здійснюють вибір в межах однієї пари дисциплін і подолати повною мірою синонімічність курсів не вдалось. Так, ВК 4 – «Загальна теорія другої іноземної мови» / «Теорія і практика другої іноземної мови»; ВК 5 – «Методологія та організація лінгвістичних досліджень» / «Теоретико-методичні засади роботи з науковим текстом». ЕГ радить практику вибору дисциплін за каталогом ХДУ використовувати і під час вибору ОК циклу професійної підготовки. Опитування здобувачів показало, що вони обрали 2 дисципліни із каталогу ХДУ («Психологія брехні», «Human Resource Management»). Перегляд вкладки «Освітня компонента за фахом» на сайті <http://ksuonline.kspu.edu/> під час огляду ІТ-засобів відображає вибір здобувачами «Практики усного та писемного перекладу», «Лінгвокультурологічних аспектів перекладу». Загалом наповнення є лише 4 із 7 блоків ВК. Гарант пояснила, що інший вибір здобувачі

будуть здійснювати в листопаді поточного року. Отже, є всі підстави вважати, що налагодження процесів щодо надання можливостей здобувачам вищої освіти вибудувати власну освітню траєкторію у ЗВО ще триває.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Структуру і зміст практик визначає «Положення про організацію освітнього процесу в ХДУ» (<https://cutt.ly/dgLVOSf>) та «Положення про проведення практики студентів ХДУ» (<https://cutt.ly/mgZZvmx>). Практична підготовка фахівців реалізується через ОК 10 «Виробничу практику», обсягом 12 кредитів (для ОП-19) та переддипломну практику, яка є складовою ОК «Підготовка до атестації та атестація здобувачів вищої освіти», загальною кількістю 27 кредитів. Зіставлення ОП-19 і ОП-20 показує, що кількість кредитів, відведених на виробничу практику, збільшилась до 18. Базою практики є кафедра німецької та романської філології факультету іноземної філології, кафедра англійської мови та методики її викладання, кафедра перекладознавства та прикладної лінгвістики, лабораторії університету, бібліотеки, науково-дослідні установи міста Херсона, Херсонської області, України. Згідно з програмою, «мета практики – практичне оволодіння формами, методами, прийомами викладання мови та літератури, навичками практичної роботи з філологічною і дидактичною літературою; поглиблене ознайомлення з основними функціональними обов'язками та напрямками діяльності викладача вищого навчального закладу та безпосереднє оволодіння магістрантом педагогічною технологією підготовки фахівців відповідного профілю, здійснення елементів свого дослідження та його апробації; впровадження результатів дослідження у масову педагогічну практику». ОК «Підготовка до атестації та атестація здобувачів вищої освіти» трансформувалось в ОК «Переддипломна практика», обсягом 6 кредитів та виконання кваліфікаційної роботи, обсягом 7,5 кредитів. Разом із тим у робочій програмі переддипломної практики, затвердженій 7 жовтня 2020 року, обсяг практики – 10,5 кредитів. Рекомендуємо чинну програму привести у відповідність до редакції ОП-20. Метою переддипломної практики є завершення роботи над магістерським дослідженням. Також практикою передбачено виконання індивідуального завдання, зміст якого узгоджується з науковою проблематикою магістерської роботи. Інтерв'ювання роботодавців засвідчило належну організацію практичної підготовки. Разом з тим узагальнююча таблиця, що відображає результати опитувань, засвідчує, що анкета не містила жодного питання щодо оцінки якості практичної підготовки. Гаранту, відділу забезпечення якості освіти варто звернути увагу на необхідність опитування здобувачів щодо практичної підготовки.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Більшість ОК спрямовані на формування в здобувачів соціальних навичок (наводимо найважливіші): – здатність до адаптації та дії в новій ситуації (ОК 4 «Методика викладання фахових дисциплін у закладі вищої освіти», ОК 5 «Комунікативні стратегії першої іноземної мови»); – креативність, самоутвердження (ОК 12 «Переддипломна практика»); – вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми (ОК 12 «Переддипломна практика»); – здатність генерувати нові ідеї (ОК 2 «Педагогіка і психологія вищої школи», ОК 12 «Переддипломна практика»); – критики й самокритики (ОК 1 «Філософія та методологія науки», ОК 5 «Комунікативні стратегії першої іноземної мови»); – здатність працювати в команді (ОК 2 «Педагогіка і психологія вищої школи», ОК 10 «Актуальні проблеми перекладознавства», ОК 11 «Виробнича практика»). Це відповідає заявленій меті ОП, інтегральній компетентності, ЗК 2–4, 7, 9, ФК 12 та ПРН 1, 17.

7. Зміст освітньої програми ураховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт відсутній. Разом з тим, варто згадати, що Всеукраїнська громадська організація «Асоціація перекладачів України» розробила Стандарт професії «Письмовий та усний переклад». І хоча цей документ не є нормативним, його дотримання є необхідним для забезпечення оптимальної якості перекладацьких послуг. Стандарт визначає перелік кваліфікаційних вимог до перекладача: наявність базової або повної вищої освіти зі спеціальності; компетентність у мовах, які використовуються під час перекладу; володіння спеціалізацією діяльності замовника. На формування перших двох компетентностей націлений зміст ОП.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Аналіз РПНД засвідчує, що обсяг ОК у кредитах (від 3 до 5) відповідає передбаченому обсягу навчального матеріалу, запропонованому для опрацювання. Частка самостійної роботи складає від 1/3 до 2/3 відповідно для ОК і ВК від загального обсягу навчального часу. Середнє навантаження на тиждень – 22 години. Здобувачі підтвердили, що обсягу навантаження достатньо для досягнення ПРН. Позитивно здобувачі оцінили готовність ЗВО удосконалювати ОП, зокрема збільшити кількість кредитів на проведення практики з 12 до 18. Аналіз РПНД показав, що НПП не

відводять час на підготовку студентів до семінарських і практичних занять. Такий підхід негативно позначається на збалансуванні навантаження студентів.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Підготовка фахівців за дуальною формою освіти не здійснюється. Разом з тим у межах ОК «Методика викладання фахових дисциплін у закладі вищої освіти» передбачено проведення навчальних і рольових ігор для студентів молодших курсів. Рекомендуємо ХДУ розглянути можливість упровадження елементів дуальної освіти на цій ОП задля посилення практичної підготовки викладачів і перекладачів.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Обсяг освітньо-професійної програми відповідає вимогам Стандарту, законодавства щодо навчального навантаження. Зміст ОП відповідає предметній області. ОП має чітку структуру, що відображена в структурно-логічній схемі: послідовність опанування ОК визначає їхній контент. ОК спрямовані на формування навичок дослідника, перекладача, здобуття концептуальних знань філолога. ПРН є досяжними, а зміст ОК спрямований на набуття навичок soft skills. Усе це позитивні сторони під час реалізації ОП. Професійний стандарт відсутній, але позитивною практикою є те, що зміст ОП враховує вимоги, висвітлені в Стандарті професії «Письмовий та усний переклад», розроблений «Асоціацією перекладачів України».

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

ЕГ встановила такі недоліки ОП: – відсутність повною мірою налагоджених механізмів вибору ОК за фахом, зокрема відсутність усіх презентаційних матеріалів на вебплатформі; здійснення вибору з двох дисциплін із синонімічним контентом. – неузгоджений обсяг переддипломної практики в РПНД і ОП; – відсутність годин, передбачених на підготовку до практичних, семінарських занять; – відсутність уваги до якості практичної підготовки під час опитування здобувачів. Рекомендації ЕГ: – налагодити процеси вибору ОК професійного циклу за принципом вибору ОК із каталогу ХДУ; наповнити платформу ksuonline презентаціями і силабусами усіх ВК за фахом; – привести у відповідність до редакції ОП-20 чинну програму з переддипломної практики; – передбачити години на підготовку до практичних, семінарських занять з ОК, ВК; – запровадити опитування здобувачів щодо якості практичної підготовки; – розглянути можливість упровадження елементів дуальної освіти на цій ОП задля посилення практичної підготовки викладачів і перекладачів.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

ХДУ продемонстрував відповідність підкритеріям 2.1.–2.3, 2.5–2.9. Ця відповідність простежується в дотриманні Стандарту, законодавства та чинних нормативних документів ЗВО. Суттєвий недолік – відсутність до кінця налагоджених механізмів вибору ОК за фахом. Разом з тим, у ЗВО вже тривають процеси, спрямовані на реалізацію можливостей здобувачам вищої освіти вибудувувати власну освітню траєкторію, тож вважаємо, що заклад зможе ліквідувати цей та інші недоліки в робочому порядку.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Аналіз основних положень, умов, правил прийому на навчання та вимог до вступників, оприлюднених на сайті ЗВО в розділі «Приймальна комісія» (<https://cutt.ly/5gKXVlg>), дозволив зробити висновки, що правила вступу здобувачів

другого (магістерського) рівня вищої освіти на ОП є чіткими і зрозумілими та не містять дискримінаційних положень. Наявність на офіційному сайті Програми вступних випробувань з англійської мови та калькулятора підсумкової оцінки за письмову роботу на вступному іспиті до магістратури допомагає потенційним вступникам належним чином підготуватися

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Зарахування здобувачів на освітню програму проводиться за визначеними умовами, що враховують її особливості: <https://cutt.ly/qgKCq1G>. З 2020 року обов'язковим для вступників, які мають СВО бакалавр, є складання ЄВІ з іноземної мови у формі ЗНО або вступний іспит з іноземної мови на базі університету. Представлена на сайті програма фахового іспиту з англійської мови <https://cutt.ly/lgKCa0A> готується відповідно до основного профілю ОП і спрямована на перевірку базових компетентностей і досягнутих результатів навчання згідно з нормативною складовою ОП (ЗК 1, ЗК 3, ЗК 5, ЗК 6, ЗК 9). Для осіб, які здобули повну або неповну вищу освіту і виявили бажання навчатись на ОП в ХДУ, проводиться фахове вступне випробування замість співбесіди. Така організація вступної кампанії на ОП в ХДУ забезпечує рівність вступників, які завершили попереднє навчання в іншому ЗВО або за іншою ОП.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила визнання результатів навчання, отриманих в іншому ЗВО України, регулюються Положенням про організацію освітнього процесу в ХДУ (<https://cutt.ly/pgKCh6n>), яким передбачена процедура визнання документів. У разі її непроходження впродовж семестру студент відраховується. Це унормовано в Правилах прийому на навчання до ХДУ (<https://cutt.ly/lgKClon>). Процедура визнання результатів навчання для здобувачів, які беруть участь у програмі академічної мобільності на базі закордонних ЗВО, здійснюється відповідно до Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти ХДУ (<https://cutt.ly/vgKCb6b>). Вона гарантує надійність визнання ПРН через співставлення ОП, подання документів до Інформаційно-іміджевого центру МОЗ України для експертизи визнання і отримання відповідного сертифікату. Отже, правила визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО України та в закордонних ЗВО під час академічної мобільності, є чіткими та зрозумілими і відповідають вимогам чинної нормативно-правової та законодавчої бази. Вони належним чином представлені на сайті ХДУ та усно повідомляються претендентам під час подання заяв. За період навчання здобувачів РВО «Магістр» на ОП «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька» (1 рік 4 місяці) вказані правила не застосовувалися у зв'язку з відсутністю прецеденту.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті регулюються документом «Порядок ХДУ про визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті» (<https://cutt.ly/tgKCOdl>). Водночас, відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в ХДУ» у межах освітнього Центру «Крим – Україна» проводиться процедура атестації здобутих кваліфікацій, результатів навчання в системі вищої освіти, здобутих на тимчасово окупованій території України після 20 лютого 2014 р. За період навчання здобувачів РВО «Магістр» на ОП «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька» (1 рік 4 місяці) вказані правила не застосовувалися у зв'язку з відсутністю прецеденту.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

1.Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, щорічно оновлюються та вчасно оприлюднюються на офіційному сайті ХДУ. 2.Наявність на офіційному сайті закладу Програми вступних випробувань і калькулятора підсумкової оцінки за письмову роботу на вступному іспиті до магістратури допомагає потенційним вступникам належним чином підготуватися та правильно розрахувати конкурсний бал саме для участі в конкурсі для вступу у ХДУ. 3. Правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах вищої освіти, визначаються нормативними документами і доступні для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти. 4.Правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та інформальній освіті є чіткими та зрозумілими, доступними для всіх учасників освітнього процесу.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Попри налагодженість, доступність, зрозумілість та чіткість механізмів визнання результатів неформальної, інформальної освіти та результатів, отриманих під час академічної мобільності, ця практика не є поширеною, що є слабкою стороною ОП. Рекомендуємо: – заохочувати здобувачів другого (магістерського) рівня брати участь у програмах академічної мобільності, проєктах неформальної освіти під час навчання тощо.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Ураховуючи сильні сторони та рекомендації щодо запровадження практики участі здобувачів другого (магістерського) рівня у програмах академічної мобільності, проєктах неформальної освіти під час навчання, ЕГ вважає, що ОП загалом відповідає вимогам Критерію 3 і налагодить у подальшому роботу, пов'язану з можливостями здобувачів щодо участі в неформальній освіті та програмах академічної мобільності.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Навчальний процес у ХДУ реалізується в традиційних формах: навчальні заняття (лекції, семінарські та практичні), практики, контрольні заходи і самостійна робота. Організація навчального процесу за ОП, а також використання форм навчання здійснюються згідно з Положенням про організацію освітнього процесу в ХДУ (<https://cutt.ly/2gKC6rD>). В умовах пандемії у ЗВО успішно реалізується змішана форма здобуття вищої освіти, що передбачає комбінацію онлайн-технологій з безпосередньою взаємодією викладачів і студентів в аудиторії (здобувачі відзначили, що раз на тиждень мають заняття в лінгафонному кабінеті). Позитивним у роботі ЗВО є широке використання сервісів інформаційної підтримки та системи дистанційного навчання Moodle, яка в березні-травні наповнювалась навчальними завданнями для студентів (ОК3, ОК5, ОК7, ОК8). НПП висловили готовність використовувати цю позитивну практику. Аналіз РПНД (ОК1–ОК10) та розмови з НПП засвідчує, що в навчальному процесі використовується інтерактивне навчання, дискусії, колективно-групово та проєктна робота. Аналогічне питання у магістрантів викликало труднощі. У той же час випускники підтвердили використання НПП інтерактивних методів навчання, зокрема під час вивчення теми «Іжа». Отже, є підстави вважати, що викладачі використовують інноваційні методи навчання, у результаті чого ПРН є досяжними, але це не є предметом осмислення й обговорення з усіма учасниками навчального процесу. Також НПП зауважили використання дослідницького методу, що сприяє прояву самостійності, критичного мислення, творчого пошуку та висловлення власної думки. Так, у межах ОК3 студенти виконують самостійну роботу дослідницького характеру: «Проаналізувати та концептуалізувати інформацію у творах Х. Бея “Подорожній, коли ти прийдеш в Спа...”», “Вставай, вставай же!». Під час зустрічі зі здобувачами вищої освіти експерти переконалися у їх можливості реалізовувати власне бачення у процесі розв'язання навчальних завдань. За результатами анкетування, викладачі подають матеріал зрозуміло, доступно, з поясненням складних позицій, мотивують до дискусій, проявляють творчий підхід і інтерес до своєї роботи. Наказом № 421-Д від 12.05.20 введено в дію Положення про силабус навчальної дисципліни / освітньої компоненти. Перехід ЗВО до силабусів є одним із проявів студентоцентрованого підходу.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

У ЗВО використовуються різні шляхи інформування студентів, зокрема наповнюються відповідні ресурси в системі Moodle, розміщуються силабуси на сторінках відповідних кафедр. Положення про силабус навчальної дисципліни / освітньої компоненти затверджений у травні 2020 року (наказ № 421-Д). Місія силабусу окреслена в п.1.3: «Забезпечує ефективну організацію та взаємну відповідальність викладача та здобувача вищої освіти за якість освіти, створює передумови індивідуальної освітньої траєкторії». Про це також наголошував ректор під час зустрічі. Серед структурних елементів силабусу є мета і завдання курсу, програмні компетентності та результати навчання, форма (метод) контрольного заходу та вимоги до оцінювання ПРН тощо. Аналіз силабусів обов'язкових ОК засвідчує, що НПП неухильно дотримуються запропонованої структури. Здобувачі відзначають ефективність

силабусів, зокрема в тому, що система оцінювання стала прозорішою та зрозумілішою завдяки чітко виписаним критеріям оцінювання кожного виду роботи. Крім того, зрозумілу інформацію щодо цілей курсу, його змісту, ПРН, системи оцінювання здобувачі отримують від викладача на першому занятті з дисципліни. Цю інформацію магістри першого і другого року навчання підтвердили під час зустрічі. За результатами анкетування, НПП не лише декларують прозорість критеріїв оцінювання, а й реалізують це безпосередньо в навчальному процесі: «Викладачі демонструють вимогливість, наполегливість, зацікавленість в успіхах здобувачів вищої освіти, прозорість, зрозумілість і справедливість оцінювання».

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП здійснюється кількома шляхами: під час викладання ОК, у межах студентських наукових об'єднань, у форматі проходження переддипломної практики та виконання магістерської роботи. Так, під час опанування «Актуальних проблем перекладознавства» здобувачам пропонується порівняти зміст і форму фрагмента оригіналу і фрагмента перекладів на матеріалі роману-казки Л. Керола «Alice in Wonderland». На кафедрі німецької та романської філології функціонує з проблемні групи: «Проблеми лексикології та фразеології сучасної німецької мови: функціональний та прагматичний аспект» (керівник – канд. філол. наук, проф. С. М. Солдатова), «Функціонально-семантичний, когнітивний, комунікативно-прагматичний та соціокультурний аспекти дослідження романських мов у синхронії та діахронії» (керівник – канд. філол. наук І. І. Єрмоленко), «Одиниці німецької мови, їх структура та розвиток у синхронії та діахронії» (керівник – доктор філол. наук, проф. Н. В. Романова). Індивідуальне завдання випускника на практиці узгоджується з проблемою магістерського дослідження. Орієнтовний перелік завдань містить завдання дослідницького характеру: «Організація експериментально-дослідної перевірки результатів дослідження та подальший аналіз і систематизація їх результатів». У ЗВО затверджено Положення про кваліфікаційну роботу / проєкт (наказ № 953-Д від 09.10.20), згідно з яким основне завдання кваліфікаційної роботи – «продемонструвати рівень наукової кваліфікації, уміння самостійно вести науковий пошук і розв'язувати конкретні наукові завдання». До тематики кваліфікаційних робіт (проєктів) висувається низка вимог, зокрема 1) робота має відповідати сучасному стану і перспективам розвитку науки; 2) тематика може передбачати використання наукових досліджень кафедр. Остання позиція видається важливою, оскільки студенти мають можливість виконувати дослідження в контексті наукових зацікавлень керівника. Ця практика має десятилітню традицію в ХДУ, і її результатом можна вважати продовження навчання та науково-педагогічної роботи в ХДУ випускників магістратури. Аналіз тематики кваліфікаційних досліджень засвідчує відповідність тенденціям розвитку сучасної лінгвістики, зокрема «Національно-культурна специфіка фразеологічних одиниць на позначення одягу та взуття (на матеріалі сучасної німецької мови)», «Запозичення у німецькомовному масмедійному дискурсі кінця ХХ – початку ХХІ ст.». Для апробації наукових досягнень здобувачів функціонує науковий збірник «Магістерські студії».

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Уважне ставлення НПП до оновлення змісту освіти засвідчують три напрямки: перегляд списку рекомендованої літератури до курсу (зі слів НПП); використання в освітньому процесу наукових досліджень, опублікованих у провідних фахових виданнях (ОК 2, ОК 7, ОК 10), упровадження в навчальний процес досвіду, отриманого під час міжнародного стажування (активно працюють у цьому напрямку Н. Романова, Л. Ковбасюк, І. Гоштанар). Аналіз списку рекомендованої літератури в силабусах засвідчує незначну кількість джерел останніх п'яти років. Під час бесіди у фокус-групі НПП пояснили, що це сталося через швидкий перехід з РПНД до силабусів, проте не заперечують щодо важливості використання останніх досягнень науки в навчальному процесі. У ХДУ наукові видання «Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Германістика та міжкультурна комунікація», «Південний архів» віднесені до категорії «Б» Переліку фахових видань, і саме публікації в них викладачі передусім радять студентам для опрацювання. Також викладачі стежать за досягненнями науки, опублікованими в «Науковому віснику Чернівецького університету», журналі «Мовознавство», «Наукових записках Національного університету «Острозька академія»». Так, наприклад до списку рекомендованої літератури ОК 7 внесено низку сучасних досліджень С. Хмельковської. Гарант програми поділилась досвідом впровадження методик навчання, здобутих під час стажування за програмою ДААД, у навчальний процес. Також фонд кафедри поповнився новими підручниками й посібниками колег з Німеччини. НПП зауважили, що під час викладання дисциплін для них важливо залучати студентів до дискусій, проєктної роботи, тобто таких практик, де відбувається поєднання творчості із залученням професійної, наукової, індивідуальної роботи.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Зміст підрозділу 2.4. Стратегічного плану розвитку ХДУ демонструє увагу ЗВО до інтернаціоналізації діяльності. Здобувачі ОП, що акредитується не брали участь у міжнародних програмах з об'єктивних причин (пандемія COVID-19), але досвід 2016–2018 років засвідчує систематичні позитивні практики в цьому напрямку. За період 2017–2018 років проф. Н. Романова, доц. Л. Ковбасюк, доц. І. Гоштанар проходили міжнародне стажування, результати якого

активно втілюють в освітній процес, зокрема під час викладання ОК2, ОК8. Регулює стажування НПП «Положення про академічну мобільність НПП ХДУ» (Наказ 494-Д від 02.06.20). Фахівець відділу міжнародних ініціатив та проєктної діяльності Л. П. Гелдаш увиразнила дотримання процедур, виписаних у нормативних документах.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Можливість долучитися до широкого кола проблемних наукових груп, апробувати результати дослідження на сторінках «Магістерських студій»; використання інноваційних методів навчання (воркшопів, майстер-класів, проєктів) – позитивні практики в контексті Критерію 4.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Було виявлено низку недоліків: – відсутність розуміння здобувачами методів навчання, які використовують викладачі в освітньому процесі; – відсутність розуміння окремими учасниками навчального процесу відмінності між РПНД і силабусами; – невчасне оновлення списку рекомендованої літератури; – відсутність наповнення ksuonline методичними і навчальними матеріалами на поточний семестр. Рекомендуємо: – започаткувати обговорення методів навчання та їхньої ефективності з усіма учасниками освітнього процесу; випрацювати чітке теоретичне та практичне застосування системи методів навчання та викладання. – розмежувати функції силабусів і РПНД; – систематично оновлювати список рекомендованої літератури в силабусах; – наповнювати ksuonline методичними і навчальними матеріалами, оскільки ця платформа може бути ефективною для змішаної, очної і дистанційної форм навчання.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

НПП при розробці РПНД, силабусів керуються нормативними документами ЗВО; новітніми тенденціями в науці. ХДУ вдалось швидко адаптуватись і забезпечити навчальний процес в умовах пандемії. Використання інноваційних методів навчання, орієнтованих на комбінацію творчості з науковими, професійними уподобаннями студентів; поєднання навчання і досліджень, зокрема пов'язаних з інтернаціоналізацією діяльності; перехід з РПНД на силабуси, що зробило систему оцінювання більш прозорою – засвідчують відповідність 4 критерію. Виявлені недоліки позиціонуємо як такі, що можуть бути ліквідовані в робочому порядку, оскільки 1) магістри, що навчаються за ОП-2019, здебільшого здобували освіту в дистанційній або змішаній формі, тож не мали можливості повною мірою відчути переваги інтерактивних методів навчання, якими володіють НПП; 2) силабуси лише упроваджені, тож усвідомлення функціональних відмінностей РПНД і силабусів відбудеться; 3) відсутність вчасного оновлення списку літератури також пояснюємо тим, що НПП довелося опановувати різноманітні платформи для проведення занять.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів ОП визначаються Положенням про силабус (<https://cutt.ly/TgKVHlA>), Порядком оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в ХДУ (<https://cutt.ly/2gKVByu>), згідно з якими поточний контроль здійснюється протягом семестру під час проведення практичних, лабораторних і семінарських занять. «Порядок оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в ХДУ (<https://cutt.ly/ZgKV4Ow>), «Положення про екзаменаційну комісію (<https://cutt.ly/ngKBWuU>), «Положення про проведення практики студентів» (<https://cutt.ly/1gKBrnW>) регулюють процедуру проведення контрольних заходів у ЗВО. Формами контрольних заходів у ХДУ є поточний контроль, підсумковий контроль (залік або екзамен), оцінювання вибіркового виду навчальної діяльності, оцінювання виконання та захисту курсової роботи, звіту практики та оцінювання атестації. Відповідно до «Порядку оцінювання...», результатами поточного контролю є відповіді (виступи) на аудиторних заняттях, результати виконання практичних, контрольних робіт, а

також завдань самостійної роботи, передбачені силабулом. Для змішаної (дистанційної) форми навчання – відповіді (виступи) у дистанційному режимі, виконання завдань самостійної роботи тощо. Під час зустрічей зі здобувачами та НПП було з'ясовано, що для забезпечення успішного дистанційного навчання використовуються такі онлайн-платформи, як Zoom, Google Meet, Microsoft Teams та Skype. Студенти комунікують з викладачами за допомогою різноманітних месенджерів (Viber, Telegram, приватна/корпоративна пошта). На першому занятті з курсу викладач пояснює систему оцінювання, а також озвучує умови успішного опанування дисципліни. Під час зустрічі зі здобувачами було з'ясовано, що вони задоволені системою та методами оцінювання викладачів. Формами контролю також є контрольна робота, тестування. Підсумковий контроль включає семестровий контроль (залік, диференційований залік, екзамен) та атестацію студента. Терміни проведення атестації здобувачів вищої освіти встановлюються графіком навчального процесу. Положення про екзаменаційну комісію у ХДУ, «Тимчасовий порядок організації та проведення атестації здобувачів вищої освіти ХДУ із використанням дистанційних технологій» (<https://cutt.ly/XgKB4Ht>) зазначають, що графік навчального процесу встановлює терміни проведення атестації здобувачів вищої освіти. Розклад контрольних заходів затверджується відповідно до Плану-регламенту ХДУ (<https://cutt.ly/qgKNebN>) та розміщується на електронному ресурсі, дошці оголошень факультету. Необхідна інформація також вчасно і в повному обсязі доноситься до здобувачів через месенджери.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

ОП розроблена відповідно до стандарту вищої освіти України зі спеціальності 035 Філологія для другого (магістерського) рівня вищої освіти (наказ МОН України № 871 від 20.06.2019 р. Форми атестації здобувачів вищої освіти цієї ОП регулюються новою редакцією Положення про кваліфікаційну роботу (проєкт) (<https://cutt.ly/LgKNfaf>), де зазначено, що кваліфікаційна робота (проєкт) є складовою підсумкової атестації. Під час зустрічі зі здобувачами було підтверджено право студентів запропонувати тему дослідження. Декани факультетів, за погодження з гарантантами ОП, а також завідувачами кафедр, подають рапорти про затвердження тем, а пізніше видається наказ ректора на підставі рішення Вченої ради Університету. Згідно з Положенням, науковими керівниками призначаються професори і доценти кафедри. За одним керівником може бути закріплено не більше 8 робіт. Кваліфікаційна робота (проєкт) повинна містити не менше 40 сторінок.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

ХДУ ретельно стежить за дотриманням об'єктивності та неупередженості екзаменаторів під час оцінювання здобувачів вищої освіти. Відповідно до «Положення про гаранта і групу забезпечення освітніх програм» (<https://cutt.ly/dgKNG20>), гарант бере участь у засіданнях екзаменаційних комісій з атестації здобувачів вищої освіти. Відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу ХДУ», університет керується такими принципами оцінювання результатів оцінювання навчання, як об'єктивність, системність та систематичність, плановість, єдність вимог та методик оцінювання, відкритість, прозорість, доступність та зрозумілість. Згідно з п. 3.4.6. цього Положення, здобувачі вищої освіти мають право на перезарахування результатів навчання, отриманих в інших ЗВО або в університеті у попередні періоди за цією ж або іншою ОП. Обсяг перезарахування не може перевищувати 30 кредитів ЄКТС, крім конкретних випадків, визначених стандартом. Порядок звернення здобувачів, розгляд апеляційних скарг, створення апеляційної комісії, вимог до прийняття рішення, а також оформлення результатів розгляду таких заяв регулюються «Порядком оскарження процедури проведення та результатів оцінювання контрольних заходів у ХДУ» (<https://cutt.ly/hgKNN2Z>). Згідно з п. 3.4.7. Положення про організацію освітнього процесу в ХДУ, здобувачам надається право оскаржити процедуру та результати проведення атестації: подати апеляційну заяву, яка розглядається спеціально створеною апеляційною комісією не пізніше наступного дня подання такої заяви. Комунікацію між сторонами забезпечує помічник декана з забезпечення якості освіти - доц. В. В. Колкунова. Під час зустрічі зі здобувачами, було з'ясовано, що конфліктних ситуацій щодо незадоволеності чи необ'єктивності оцінювання викладачами виявлено не було. Під час зустрічі зі сервісними структурами ЕГ було продемонстровано, що здобувачам пропонується пройти опитування в кінці кожного курсу на онлайн-платформі KSU Online, зазначивши свої враження від навчання та методів викладання.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

У ХДУ наявні всі необхідні документи: «Положення про академічну доброчесність», «Положення про комісію з питань академічної доброчесності» (<https://cutt.ly/3gKMvtx>), «Порядок виявлення та запобігання академічному плагіату в науково-дослідній діяльності здобувачів вищої освіти в університеті» (<https://cutt.ly/ugKMnwe>). Останнє

розроблено з метою запобігання плагіату перед захистом кваліфікаційних робіт. Роботи здобувачів перевіряються на наявність плагіату (не пізніше ніж за місяць, узгодивши з науковим керівником та за дорученням завідувача кафедри, здобувач надсилає роботу помічникові декана факультету, яка перенаправляє всі роботи на перевірку помічникові директора Наукової бібліотеки). Під час зустрічей з різними фокус-групами було виявлено, що поступово роботи почали перевірятися ще у 2019 р. Здобувачі та НПП підписують Кодекс академічної доброчесності. Положення про дотримання академічної доброчесності містяться у Збірнику нормативних документів «Академічна доброчесність у навчанні, викладанні й науковій (творчій) в ХДУ». На факультеті відповідальною особою є доц. В. В. Колкунова (<https://cutt.ly/CgKMOxT>). Згідно з Положенням про гаранта і групу забезпечення ОП ХДУ, гарант бере участь у підготовці експертного висновку про допущення здобувачів до атестації за результатами перевірки кваліфікаційних робіт на дотримання вимог академічної доброчесності. ХДУ активно популяризує академічну доброчесність: у ЗВО регулярно проходять семінари з питань наукової етики та недопущення академічного плагіату в освітньому процесі та наукових роботах. Науковою бібліотекою Університету організуються заходи з популяризації основ інформаційної культури та правил наукової етики. Процедура реагування на порушення академічної доброчесності міститься у «Порядку виявлення та запобігання академічному плагіату в науково-дослідній діяльності здобувачів вищої освіти в ХДУ». У випадку виявлення таких порушень, здобувач вищої освіти не допускається до атестації, а робота відправляється на доопрацювання. Якщо здобувач не погоджується з висновком, він має право на письмову апеляцію секретарю Комісії з питань академічної доброчесності на наступний робочий день після отримання інформації від секретаря атестаційної комісії. Комісія упродовж з робочих днів має надати йому обґрунтоване рішення, оформлене протоколом. За результатами засідання Комісія формує остаточний висновок, який підписує голова Комісії, її члени та заявник (за наявності). Апеляція подається лише один раз. НПП факультету систематично (перед початком навчального року, у ході навчання, організовуючи майстер-класи, лекції тощо) бесідує з здобувачами на тему академічної доброчесності. Такі види порушень, як академічний плагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, хабарництво, необ'єктивність оцінювання контролюються та одразу фіксуються. За час існування даної ОП випадків порушення академічної доброчесності зі сторони викладачів та здобувачів виявлено не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Форми й методи контролю є прозорими і зрозумілими, існує налагоджена процедура врегулювання конфліктних ситуацій, випрацьований механізм проведення контрольних заходів. ЗВО підтримує політику академічної доброчесності та реалізує її на практиці, що характеризує академічну спільноту з позитивної сторони.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Експертною групою було виявлено такі недоліки ОП, як: – недостатня поінформованість здобувачів вищої освіти щодо структурних компонентів академічної доброчесності. Рекомендуємо: – провести анонімне опитування здобувачів і виявити, які структурні компоненти застосування академічної доброчесності потребують теоретичного та практичного уточнення; – залучати здобувачів активніше залишати відгуки на онлайн-платформі KSU Online щодо якості викладання конкретних навчальних дисциплін.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Використання ЗВО чітких форм контрольних заходів та визначеної системи оцінювання, практика здійснення контролю навчальних досягнень здобувачів даної ОП, дотримання та популяризація норм академічної доброчесності дає підстави визначити рівень відповідності критерію В.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Викладання на ОП забезпечує професорсько-викладацький склад кафедри німецької та романської філології факультету української й іноземної філології та журналістики. Працівники кафедри за кваліфікацією відповідають профільному напряму дисциплін, які вони викладають, мають стаж педагогічної роботи у вищих навчальних закладах та досвід практичної роботи (проф. Н. В. Романова, канд. філол. наук, доц. Л. А. Ковбасюк, І. В. Гоштанар, Н. М. Ленюк, О. В. Голотюк, С. М. Солдатова, О. М. Гончаренко, ст. виклад. Н. В. Діденко, І. І. Єрмоленко та виклад. кафедри О. А. Ізмайлова, З. В. Бандурко, А. М. Ремньова. Аналіз зведеної таблиці 2, а також під час проведення онлайн зустрічей з адміністрацією ЗВО та гарантом ОП було з'ясовано, що академічна та професійна кваліфікація викладачів відповідає належному рівню. Відповідний рівень кваліфікації дозволяє досягти визначених даною ОП цілей та ПРН. Професійні та академічні здобутки викладачів внесено до зведеної Таблиці 2 і підтверджуються їхньою участю в міжнародних та вітчизняних конференціях, стажуваннях та семінарах, наявністю публікацій відповідно до тематики кафедр та наукових інтересів викладачів, статей у вітчизняних та закордонних виданнях (зокрема тих, що включені до наукометричних баз даних Scopus), монографій, підручників, посібників, методичних рекомендацій, наявні профілі у Google Scholar. Наприклад: О. Г. Штепенко (публікація в зарубіжній колективній монографії), Н. В. Діденко, Н. В. Поторій, Л. А. Ковбасюк (українські та закордонні публікації, Index Copernicus), І. Є. Поліщук (участь у міжнародних та вітчизняних конференціях, навчальний посібник, практикум), Л. А. Пермінова (статті у Scopus). Відповідний рівень кваліфікації дозволяє досягти визначених даною ОП цілей та програмних результатів навчання.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

У Правилах внутрішнього розпорядку для осіб, які працюють і навчаються у ХДУ (<https://cutt.ly/hgK1FGM>) наведений порядок прийняття і звільнення працівників (науково-педагогічні працівники приймаються на роботу на конкурсній основі із представленням відповідних документів Відділу кадрів). Відповідно до Статуту Університету (<https://cutt.ly/IgK1Zhi>), право приймати на роботу має тільки ректор. Відповідно до «Положення про проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів) у ХДУ» (<https://cutt.ly/5gK1BbI>), конкурсний відбір проводиться на засадах відкритості, гласності, законності, рівності прав членів конкурсної комісії, колегіальності прийняття рішень конкурсною комісією, незалежності, об'єктивності та обґрунтованості рішень, неупередженого ставлення до кандидатів на зайняття вакантних посад НПП. Конкурс на заміщення вакантної посади оголошується наказом ректора. Оголошення про конкурс, терміни та умови його проведення публікуються на офіційному веб-сайті ХДУ. У Положенні міститься інформація про вимоги, а також документи, необхідні для допуску до участі в конкурсі. Під час конкурсного відбору враховується професіоналізм викладачів, у чому ЕГ переконалася на резервній зустрічі з деканом факультету, яка окреслила важливі характеристики при відборі кандидатів на посади – готовність до інновацій. Згідно з «Положенням про систему рейтингового оцінювання діяльності НПП кафедр і факультетів ХДУ» (<https://cutt.ly/sgKoN4L>), обов'язковим критерієм конкурсного відбору є рейтингове оцінювання. Велике значення мають відкриті аудиторні заняття, звіт про науково-дослідницьку, освітню, міжнародну та іншу діяльність, рейтингові показники.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

У ході спілкування з роботодавцями, адміністрацією ЗВО, гарантом та НПП, було підтверджено, що ХДУ залучає стейкхолдерів до організації та перегляду ОП. Під час зустрічі І. В. Радецька зазначила, що роботодавці зустрічаються на засіданнях кафедр, а також долучаються до атестації. Так, С. В. Радецька була головою та членом екзаменаційних комісій у ХДУ; С. В. Подвойська долучалася до фахових випробувань. С. В. Подвойська підтвердила факт включеності завідувачів кафедр до обговорення проблем викладання в регіоні. Л. В. Пономаренко, зазначила, що Херсонська торгово-промислова палата співпрацює з університетом за чотирма напрямками: 1) практика студентів в якості перекладачів; 2) членство в екзаменаційній комісії; 3) робота з кафедрою (щорічна участь у засіданнях кафедри; онлайн-зустріч зі студентами на тему «Особливості галузевого перекладу»); 4) обговорення ОП (надання рецензій). Стейкхолдери зазначили, що їх залучали до перегляду ОП, побажання та рекомендації щодо покращення та вдосконалення ОП були враховані та запроваджені. Крім цього, було зазначено, що для здобувачів вищої освіти, які проходять практику, важливими є вміння здійснювати усний переклад, дотримання норм професійного етикету, формування soft skills, гнучкість. Л. В. Пономаренко виокремила хорошу якість студентів ОП – вміння навчатися. Активність роботодавців у процесах організації та реалізації ОП зумовлена їх зацікавленістю у забезпеченні заповнення вакансій. Наприклад, заступник директора з навчально-виховної та науково-методичної роботи Херсонської гімназії № 6 І. В. Радецька, заступник директора з навчально-виховної роботи Херсонського академічного ліцею імені О. Мішукова Е. П. Чечуй, керівник бюро перекладів «ФОП Єрмакова Ганна Петрівна» Г. П. Єрмакова, завідувач кафедри теорії та практики галузевого перекладу ХНТУ, доцент С. В. Раденька, завідувач кафедри іноземних мов ХНТУ, доцент О. В. Подвойська, начальник центру міжнародного співробітництва Л. В. Пономаренко надають інформацію здобувачам вищої освіти про вакантні робочі місця відповідно до їх спеціальності.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

ЗВО залучає до проведення аудиторних занять не лише вітчизняних теоретиків та практиків у галузі лінгвістики, але й відповідних закордонних спеціалістів. Прикладом цього є лекції з актуальних проблем лінгвістики для студентів факультету української й іноземної філології та журналістики професора Ноттінгемського університету (Велика Британія) Пітера Стоквелла (2019), лекційне заняття «Методи організації самостійної роботи студентів: вітчизняний та зарубіжний досвід» за участю професора М. О. Князян (2019), лекційне заняття «Метафора в рекламному тексті» професора Л. Р. Безугли (2019). Під час зустрічей зі здобувачами, випускниками та гарантом ОП, було підтверджено ефективність та необхідність залучення професіоналів з інших ЗВО України та закордону. Науково-педагогічний колектив факультету випрацював успішну інтеракцію та налагодив співпрацю з провідними вченими Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна, Запорізького національного університету, Київського національного лінгвістичного університету, Бамберзького університету імені Отто-Фрідріха, Поморської Академії через залучення науковців для проведення науково-методологічних семінарів, лекцій: Поморська Академія (м. Слупськ, (Польща), університет м. Аугсбург (Німеччина); ун-т Альпен-Адрія (м. Клагенфурт, Австрія), DAAD-лектори, The University of Nottingham (Велика Британія). Під час зустрічі, гарантом та викладачами ОП було зазначено, що вони активно працюють над залученням більшої кількості спеціалістів у галузі даної ОП з числа науковців теоретиків та практиків, роботодавців до проведення лекційних та практичних занять здобувачам вищої освіти.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Університет різними способами сприяє професійному розвитку викладачів. НПП кафедри активно залучаються до міжнародної діяльності. Свідченням цього є їхня участь у програмах академічної мобільності, конференціях, семінарах, майстер-класах, круглих столах у різних ЗВО та наукових установах закордоном. Така діяльність регулюється Положенням про підвищення кваліфікації та стажування педагогічних і науково-педагогічних працівників (<https://cutt.ly/XgK9qDJ>). ХДУ має угоди з установами-партнерами. Під час зустрічі з сервісними структурами університету працівник відділу міжнародних ініціатив та проектної діяльності Л. П. Гелдаш зазначила, що працівники університету можуть взяти участь у міжнародному стажуванні у ЗВО, який є партнером ХДУ, а також є можливість самостійного пошуку проходження навчання чи стажування за кордоном. Така практика радо вітається, адже це ще одна можливість для університету заявити про себе, а також перспектива укладення в подальшому договору про співпрацю. Стажування у ЗВО України пройшли доцент Н. М. Лежнюк (Тернопільський національний педагогічний ім. В. Гнатюка, кафедра практики англійської мови та методики її викладання, грудень 2017 р.), доцент Л. А. Ковбасюк (Херсонський національний технічний університет, кафедра практики галузевого перекладу, квітень 2019 р.). У ЗВО функціонує Університетська школа професійного розвитку, яка пропонує працівникам різноманітні вебсемінари, вебінар-тренінги, семінари-практикуми, семінари-тренінги, лекції тощо. На сайті університету містяться Програми підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних працівників на базі ХДУ. Університет залучає науково-педагогічних працівників до вступу в аспірантуру (13.00.02 – Теорія та методика навчання (германські мови), 10.02.04 – Германські мови, 035 Філологія) та в докторантуру (035 Філологія). Крім цього, НПП кафедри беруть активну участь у фахових семінарах, зокрема літературознавчий семінар ДААД (м. Одеса, 22.09.19–28.09.19., доцент Л. А. Ковбасюк), вебінарах Гете-Інституту (13.05.20, ст. викл. Н. В. Діденко; 03.06.30, доц. Л. А. Ковбасюк), платформа GoHigher.org (доц. Л. А. Ковбасюк, доц. С. М. Солдатова). Інформація подана у звіті про самооцінювання є коректною та була підтверджена в ході спілкування з гарантом та НПП.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Відповідно до Правил внутрішнього розпорядку для осіб, які навчаються і працюють у ХДУ (<https://cutt.ly/4gK9jAw>), за зразкове виконання трудових обов'язків, перемоги в конкурсах, новаторство у працях, а також за тривалу і бездоганну роботу та інші досягнення, в Університеті можуть застосовуватися такі заохочення, як оголошення подяки, преміювання, нагородження цінним подарунком, нагородження Почесною грамотою, нагородження пам'ятною адресою, відомчими заохочувальними відзнаками Міністерства освіти і науки України, нагородження нагрудним знаком Почесний професор, почесний знак «Відмінник освіти України». Відповідно до Колективного договору між ректором та профкомом профспілкової організації співробітників ХДУ (<https://cutt.ly/ogK9xpt>), система заходів стимулювання розвитку викладацької майстерності НПП передбачає матеріальні та моральні заохочення для працівників. У Положенні про преміювання (Додаток 1 до Колективного договору) міститься детальна інформація про умови преміювання працівників. Під час зустрічі з фокус-групами було з'ясовано, що Університет видає премії за публікації статей у виданнях, включених до міжнародних наукометричних баз даних (Scopus, Web of Science).

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Позитивною практикою цієї ОП є те, що академічна та професійна кваліфікація викладачів відповідає вимогам, поставленим цілям та результатам ОП, конкурсний відбір кадрів здійснюється прозоро, відкрито, з дотриманням чітко визначеної законодавством та ЗВО процедури, враховуються результати наукових здобутків претендентів.

Роботодавці залучаються до перегляду ОП, їхні пропозиції та рекомендації щодо удосконалення ОП враховуються та застосовуються. У ЗВО успішно функціонує налагоджена та чітка система стимулювання професорсько-викладацького складу до професійного розвитку та розвитку викладацької майстерності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Під час роботи ЕГ встановлені такі недоліки: – наукові здобутки НПП, що забезпечують освітній процес на ОП, слабо представлені у виданнях, що включені до наукометричних баз Scopus, Web of Science; – роботодавці залучені до навчального процесу. Експертна група рекомендує: – активніше залучати викладачів до публікації статей у закордонних виданнях (зокрема тих, що включені до наукометричних баз даних Scopus, Web of Science; – частіше запрошувати потенційних роботодавців на зустрічі/консультації/аудиторні заняття зі здобувачами вищої освіти.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Ураховуючи, що академічна та професійна кваліфікація професорсько-викладацького складу забезпечує досягнення визначених цілей ОП та ПРН; конкурсний відбір здійснюється відповідно до законодавства України та внутрішніх нормативно-правових актів Університету; роботодавці активно залучаються до перегляду ОП; ЗВО мотивує розвиток викладацької майстерності, а також забезпечує професійний розвиток викладачів, є всі підстави стверджувати відповідність ОП 6 критерію.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Матеріально-технічні ресурси загалом забезпечують досягнення цілей та ПРН. Згідно наданих відеоматеріалів та відповідей учасників фокус-груп, на факультеті є два спеціалізовані комп'ютерні класи (ауд. 472 і 589), оснащені мультимедійним обладнанням (інформація щодо типу програмного забезпечення не була встановлена); лінгафонний кабінет (ауд. 308), створений у 2009 році, у якому крім комп'ютерної техніки є 4 обладнані спеціалізовані кабінки для синхронного перекладу. Усе обладнання забезпечує проведення занять із ОК, передбачених ОП. Видається, що така кількість спеціалізованих ауд., зокрема, лінгафонний кабінет, не є достатньою, оскільки вони є спільним аудиторним фондом з іншими ОП, які реалізуються на факультеті. Крім того, обладнання лінгафонного кабінету не оновлювалося з початку заснування ауд., а кількість кабинок для синхронного перекладу не може забезпечити одночасну роботу всієї академічної групи. Побаження щодо оновлення спеціалізованих аудиторій неодноразово звучали під час роботи з фокус-групами. У кожній з аудиторій забезпечений вільний та безкоштовний доступ до мережі wi-fi. У ХДУ функціонує редакційно-видавничий відділ, у якому серед інших видаються 3 видання категорії «Б» «Південний архів» (філологічні науки), «Науковий вісник ХДУ. Серія “Лінгвістика”, «Науковий вісник ХДУ. Серія “Германістика та міжкультурна комунікація”»), які сприяють науковій складовій навчання за ОП. У період з 2015-2019 р. викладачами кафедри було підготовлено 21 навчально-методичний посібник (проф. Н. Романова – 5 посіб., доц. І. Гоштанар – 6 навч. посібн., доц. С. Солдатова – 6 навч. посіб., доц. Л. Ковбасюк. – 3 навч. посіб.) Звіти про фінансову діяльність ХДУ є у вільному доступі: <https://cutt.ly/ngK8WS7>.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Доступ здобувачів вищої освіти та викладачів до всіх об'єктів інфраструктури університету та інформаційних ресурсів здійснюється на безоплатній основі: до мережі wi-fi, бібліотечного фонду, спеціалізованих обладнаних аудиторій та лінгафонного кабінету, програмного забезпечення, басейну, спортивного комплексу. Така інформація була підтверджена під час зустрічей зі студентами і професорсько-викладацьким складом.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

ЕГ встановлено, що освітнє середовище ХДУ є безпечним (<https://cutt.ly/WgK4oZl>) для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, та в цілому дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси. У ЗВО функціонує Психологічна служба (<https://cutt.ly/lgK8UQF>), яка на анонімній та безоплатній основі надає необхідну допомогу. За результатами опитувань її популярність невисока, хоча учасники фокус-груп відвідували семінари та майстер-класи, організовані її працівниками. Популярністю користується «Скринька довіри», часто згадувана респондентами. Здобувачі мають можливість користуватися розгалуженою інфраструктурою ЗВО (музей історії ХДУ; басейн (за здобувачами ОП закріплений день та час відвідування); ботанічний сад; спортивний майданчик; паркова зона; медичний центр; табір «Буревісник», де проводиться літній мовний табір; актові зали; Юридична клініка (<https://cutt.ly/FgK4NGk>); наукова бібліотека, у якій розташована обладнана сучасним мультимедійним обладнанням коворкінгова зона; репозитарій ХДУ (<http://ekhsuir.kspu.edu/>), НБД Web of Science. ЕГ встановлено, що гуртожитки ЗВО відповідають нормам та є комфортними для проживання (<https://cutt.ly/GgK31HI>). Місця загального користування у них обладнані камерами відео нагляду для безпеки мешканців. Для забезпечення якісного рівня навчання за ОП використовується платформа ksu.online, яка забезпечує як можливість отримувати навчальні матеріали, так і мати зворотній зв'язок з викладачами. Крім того, ksu.online використовують для отримання зворотного зв'язку від студентів під час опитувань та при виборі ОК. Наразі більшістю НПП розроблено дистанційні курси. Однак, варто продовжувати наповнення платформи матеріалами, оскільки не всі ОК за ОП є актуальними та оновленими. За бажанням здобувачів освіти можуть мати доступ до внутрішньої мережі ЗВО та Office 365. У ЗВО функціонує інститут кураторства. Студенти мають можливість брати участь у конкурсі «Молода хвиля», «Голос ХДУ», що сприяє творчому розвитку. Координація роботи покладена на Відділ по роботі з обдарованою молоддю (<https://cutt.ly/vgK44mk>). Студенти залучені до реалізації громадських проектів (<https://travel.ks.ua/>), волонтерської діяльності (<https://cutt.ly/TgK7rsb>). Для задоволення комунікаційних потреб з адміністрацією функціонують соціальні мережі (Instagram та facebook), канали (ksu.talks, ksu.feedback) та групи (Viber). За словами учасників фокус-груп, керівництво ХДУ регулярно проводить опитування серед здобувачів щодо їхніх побажань та потреб. Так, унаслідок опитування в 2019 р. створено додаткове покриття зон Wi-Fi.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Університет створює умови для забезпечення освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти, що навчаються за ОП. Забезпечення різного роду підтримки здійснюється завдяки належній організації якості навчання, викладання, роботи адміністративних і допоміжних підрозділів. Інформаційна підтримка здобувачів здійснюється, головним чином, через сайт університету та факультету, кафедри, а також через соціальні мережі. Відповідно до отриманої у співбесідах інформації, за університетським телеграм-каналом [@ksu_talks](https://t.me/ksu_talks) і через деканати регулярно поширюється актуальна інформація щодо стипендіальних програм та конкурсів. Для інформування та ознайомлення студентів з інформацією про ХДУ на офіційному вебсайті розміщено Студентський путівник (<https://cutt.ly/igK7jGF>). В університеті проводяться Дні відкритих дверей та ярмарки вакансій, у рамках яких студенти можуть також отримати консультативну та інформаційну підтримку. Організаційна підтримка керується чинним «Положенням про організацію освітнього процесу у ХДУ». Консультативна підтримка забезпечується відповідальними особами на кафедрі та в деканаті, Психологічною службою університету, а також органами студентського самоврядування (<https://cutt.ly/xgK7oJx>). На факультеті функціонує студентська рада, до якої безпосередньо звертаються здобувачі ОП в разі виникнення питань (<https://cutt.ly/fgK7vyB>). В університеті є студентський парламент, який вирішує нагальні питання з адміністрацією ЗВО (<https://cutt.ly/EgK7mXz>). Вирішувати соціальні питання здобувачам допомагає первинна профспілкова організація студентів (<https://cutt.ly/lgK7WuV>). У ЗВО працює уповноважена особа з питань запобігання та протидії корупції (<https://cutt.ly/bgK7l4D>).

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

У Правилах прийому в ХДУ зазначається, що у ЗВО створено належні умови для забезпечення осіб з особливими освітніми потребами з метою реалізації права на навчання (<https://cutt.ly/HgK7AS2>). Згідно звіту про самооцінювання, основні інклюзії, що можуть бути представлені серед вступників університету – це порушення мови та слуху, рухового апарату, часткове порушення зору. Під час онлайн зустрічей було зазначено, що наразі здобувачі з особливими потребами за ОП не навчаються. Попри це у ХНУ є: – навчальні корпуси обладнані пандусами, головний 8-ми поверховий корпус має спеціальний підйомник та ліфти. У корпусах, де ліфти відсутні, для цих категорій студентів проводяться індивідуальні заняття-консультації на 1 поверсі; – дистанційні технології (навчання через ksu.online); – система надання індивідуального графіка студентам; – система надання допомоги від первинної профспллкової організації студентів (<https://cutt.ly/ZgK7XHq>); – підтримка студентів-сиріт та здобувачів з інвалідністю через систему соціальних стипендій (<https://cutt.ly/lgK7MEj>); Під час проведення вступних випробувань призначаються особи, відповідальні за супровід вступників з особливими потребами (канд. пед. наук, фахівець зі спеціальної освіти І. Глушено, канд. пед. наук, відповідальна за супровід вступників інклюзивного простору Л. Лопатко). Університет звільняє від оплати за проживання в гуртожитках певні категорії здобувачів з особливими потребами (<https://cutt.ly/JgK78qD>). В університеті функціонує Сектор соціальної інклюзії (<https://cutt.ly/EgK74OW>).

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Після проведення співбесід з учасниками фокус-груп стає зрозумілим, що найбільш розповсюдженою є практика вирішення конфліктів на рівні індивідуального обговорення або на рівні кафедри. При цьому не було наведено жодного суттєвого випадка конфліктних ситуацій. В університеті діє Соціально-психологічна служба, функціональне призначення якої – допомоги у вирішенні конфліктних ситуацій. На сторінці служби розташована низка методичних рекомендацій, покликаних допомогти у вирішенні різного роду конфліктних ситуацій. Крім цього У ХНУ існують «Положення про врегулювання конфліктних ситуацій Херсонському державному університеті» (<https://cutt.ly/agK5wxQ>), у якому прописана процедура вирішення конфліктних ситуацій; «Порядок реагування на випадки булінгу (цькування), сексуальних домагань та дискримінації у ХДУ» (<https://cutt.ly/ogK5Rhx>). Комісія по трудових спорах створена відповідно до Колективного договору між ректором та профкомом профспілкової організації співробітників ХДУ на 2016-2020 рр. (<https://cutt.ly/lgK5IwE>). Як було зазначено під час зустрічей, за потреби будь-який учасник освітнього процесу може звернутися до ректора або проректорів ХДУ безпосередньо/через електронну пошту.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Сильні сторони: Здобувачам вищої освіти за зазначеною ОП надається безоплатний доступ до інфраструктури університету, яка є широкою і сприяє не лише реалізації ОП, але й всебічному розвитку студента як сучасної особистості. Психологічний клімат, створений в університеті, дозволяє студентам якісно навчатися. Освітнє середовище є безпечним для життя, здоров'я і задоволення потреб та інтересів здобувачів і забезпечене різними видами освітньої підтримки.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Слабкою стороною реалізації ОП є застаріле матеріально-технічне забезпечення, що використовується під час підготовки перекладачів. ЕГ рекомендує: Оновити та розширити спеціалізовані навчальні аудиторії та програмне забезпечення. Завершити наповнення навчальними матеріалами ksu.online.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Освітнє середовище та наявні матеріальні ресурси загалом забезпечують можливість реалізації навчання за ОП. Виявлені можуть бути усунені в робочому порядку.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та перегляду ОП на момент проведення акредитаційної експертизи регламентуються «Положенням про освітню програму», затвердженим наказом № 242-Д від 03.03.2020 (<https://cutt.ly/EgK55cS>) і Внутрішньою системою забезпечення якості освіти (ВСЗЯО) Херсонського державного університету (<https://cutt.ly/5gK6ybZ>). Перегляд ОП відбувається не рідше 1 разу на 2 роки згідно з «Положенням про освітню програму». Зміни та пропозиції обговорюються на засіданнях кафедри, що відображено у протоколах засідань. Як було повідомлено під час онлайн зустрічей, такі засідання відбуваються перед початком або в кінці навчального року. Зміни та доповнення формуються на основі пропозицій та зауважень, висловлених усіма залученими сторонами – НПП, стейкхолдерами та здобувачами освіти (про що було зазначено респондентами під

час бесід) – та з урахуванням розвитку галузі, специфіки регіону та потреб суспільства. Перегляд ОП 035.043 Філологія (германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька другого (магістерського) рівня вищої освіти відбувся у 2019 у зв'язку із затвердженням Стандарту вищої освіти за спеціальністю «035 Філологія» для другого (магістерського) рівня вищої освіти (наказ МОН № 871 від 20.06.19). Редагування ОП у 2020 відбулося у зв'язку із побажаннями стейкхолдерів і стосувалося збільшення обсягу аудиторної та самостійної роботи, удосконаленням переліку дисциплін, що стосуються сучасних тенденцій розвитку професійної філологічної галузі. Усі зазначені у самозвіті зміни до ОП були підтверджені в бесідах з учасниками фокус-груп.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Під час експертизи загалом були підтверджені положення самоаналізу акредитованої ОП щодо залучення здобувачів вищої освіти до періодичного перегляду ОП. Зазначені у самозвіті студенти підтвердили, що вони були залучені до перегляду ОП. Загалом студенти зазначили, що проінформовані про те, які існують можливості ініціювання змін до ОП, за якою вони навчаються. Пропозиції щодо ОП можна надавати в усній формі, надсилати на адресу кафедри та гаранту безпосередньо, висловлюватися в анонімних опитуваннях. Згідно з Порядком опитування здобувачів вищої освіти щодо якості освіти та освітнього процесу в ХДУ (наказ № 1129-Д від 27.12.2019) за результатами вивчення кожної дисципліни студенти всіх ОП і форм навчання проходять опитування із використанням Google-форм, що дозволяє враховувати їх пропозиції щодо вдосконалення ОК і освітнього процесу за кожною ОП (<https://cutt.ly/2gK6XmV>). Відповідно до інформації, отриманої в ході співбесід, результати опитування систематизуються і узагальнюються відділом забезпечення якості освіти та надаються гарантам ОП, які враховують пропозиції студентів при перегляді ОП. Таке опитування може проводитися через платформу ksu.online, [KSU feedback](https://ksu.feedback) або Google-форми. Студенти зазначили, що викладачі в усному спілкуванні з ними обговорюють шляхи удосконалення ОП.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Хоча жодного об'єднання, ради чи спілки роботодавців не існує, у індивідуальному порядку роботодавці залучені до процесу перегляду ОП. Під час проведення експертизи в ході онлайн зустрічей з гарантом та роботодавцями була підтверджена більшість випадків співпраці між кафедрою та роботодавцями щодо залученості останніх у перегляд ОП. Така співпраця документально підтверджується відгуками роботодавців на ОП, які містять побажання та зауваження, і є у відкритому доступі на сторінці кафедри німецької та романської філології (<https://cutt.ly/IgLqw2U>). Крім того, як було зазначено на одній із зустрічей, при коригуванні ОП були враховані положення Перспективного плану розвитку Херсонської області: така практика є доцільною, оскільки значна кількість випускників працевлаштовуються саме на підприємствах цього ж регіону. Роботодавці можуть висловлювати свої пропозиції в рецензіях на окремі навчальні дисципліни, мають можливість залишити свої зауваження через систему рецензування ВК ОП на сайті [KSUonline](https://ksuonline.com), через Google-форму (<https://cutt.ly/AgLqacL>), через електронні листи на адресу кафедри німецької та романської філології (deutscheksu@ukr.net), а також шляхом участі в засіданнях кафедри. Таким чином, експертною групою було встановлено, що при розробці освітньо-професійної програми враховуються інтереси та побажання роботодавців.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Працевлаштування випускників є одним із нагальних питань, яке розглядається на радах університету різних рівнів. Згідно з отриманою в ході співбесід інформацією, причини успішного чи неуспішного кар'єрного зростання випускників спеціальності аналізуються і беруться до уваги під час перегляду ОП. Крім того, що сама кафедра німецької та романської філології підтримує тісний зв'язок з випускниками (як з'ясувалося на зустрічах, частина випускників залишилися працювати в університеті), питанням кар'єрного шляху випускників займається Сектор сприяння працевлаштуванню студентів та випускників гуманітарного відділу (<https://cutt.ly/4gLqxOv>) ХДУ, який крім усього сприяє працевлаштуванню випускників. До того ж, усі учасники фокус-групи стейкхолдерів виявилися випускниками ХДУ, що свідчить про тісний зв'язок з університетом після випуску з нього. Випускники ОП зазначали, що підтримують тісний зв'язок як з кафедрою, так і з окремими НПП, які забезпечували реалізацію ОП, за якою вони навчалися. Усі зазначені представники фокус-групи відзначили зацікавленість кафедри та університету загалом у їхньому кар'єрному шляху, а куратори постійно підтримують зв'язок зі своїми випускниками. У своїй відповідях представники НПП та адміністрації зазначили, що вони пишаються своїми випускниками, які працевлаштовані у відомих українських та світових організаціях, серед них: О. В. Подвойська – завідувач кафедри іноземних мов, канд. філол. наук, доц. Херсонського Національного технічного університету; Е. П. Чечуй – заступник директора з навчально-виховної роботи, канд. філол. наук Херсонського академічного ліцею ім. О. Мішукіна при ХДУ; В. В. Вострікова – канд. пед. наук, доц. кафедри теорії і методики викладання суспільнознавчих й гуманітарних дисциплін КВНЗ «Херсонська академія неперервної освіти»; Л. М. Ржеутська – журналістка «Німецької хвилі», експертка з питань комунікацій Світового банку; Н. Деменська, Ю. Богдан – викладачі

Херсонського міського центру німецької культури; Є. С. Ревенко – в.о. керівника відділу міжнародних ініціатив та проєктної діяльності.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Внутрішнє забезпечення якості ОП та реагування на виявлені в ній недоліки керується Положенням про освітню програму, Внутрішньою системою забезпечення якості освіти (ВСЗЯО) ХДУ, Порядком оцінювання результатів навчання здобувачів освіти, Порядком опитування учасників освітнього процесу та стейкхолдерів щодо якості освіти та освітнього процесу в ХДУ та іншими нормативними документами (<https://cutt.ly/ogLq2EN>), що регламентують моніторинг та процедуру внутрішнього забезпечення якості ОП. Для забезпечення такої роботи в університеті працює відділ забезпечення якості освіти. Згідно з запевненням гаранта та НПП, що забезпечують навчання за ОП, під час її реалізації значних недоліків не було виявлено, однак були внесені незначні уточнення в ОП після пропозицій зі сторони студентів (Т. Солонина, Є. Ревенко, К. Ямалетдінова) та роботодавців (проф. Л. Р. Безугла, роботодавець Г. П. Єрмоленко та інші). Факти таких пропозицій та реагування на них були підтверджені під час проведення співбесід з фокус-групами здобувачів вищої освіти та роботодавців. Крім того, з метою підвищення якості кваліфікаційних (магістерських) робіт на підставі «Порядку виявлення та запобігання академічному плагіату в науково-дослідній діяльності здобувачів вищої освіти в Херсонському державному університеті», починаючи з 2019-2020 н. р., має здійснюватися їх перевірка на плагіат за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення Unicheck.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

У результаті аналізу відомостей, наведених у самозвіті та спілкування з гарантом з'ясовано, що після проходження попередньої акредитаційної експертизи у 2014 році, було зроблено ряд висновків та пропозицій, які стосувалися якості підготовки фахівців за ОП. Врахування винесених зауважень допомогло покращити якість підготовки фахівців за рахунок: – захисту дисертацій: за звітний період на кафедрі німецької та романської філології захищено 2 кандидатські дисертації (зі спеціальностей 10.02.04 – Германські мови, З. Бандурко та 13.00.02 – Теорія та методика навчання (германські мови), Н. Ленюк) та докторське дослідження (10.02.04 – Германські мови, Н. Романова); – удосконалення навчально-методичного забезпечення освітнього процесу: за останні роки на кафедрі виклад лекційного матеріалу з ОК 2, 6, 8 проводиться за допомогою презентацій та відеоматеріалів. Для ОК розроблено тестові завдання для поточного та підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти; – розширення наукової тематики кафедри: «Функціонально-прагматичний, когнітивно-дискурсивний, лінгвокультурологічний аспекти дослідження мовно-мовленнєвих одиниць сучасної німецької мови» (№ державної реєстрації 0116U008711). Наразі наукова тема кафедри формулюється, а НПП та здобувачі вищої освіти продовжують роботу в межах ініціативної теми Н. Романової «Мовно-мовленнєві одиниці: Структура. Семантика. Функції, Історія»; – підготовки публікацій здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої, навчальних посібників, монографій. Налагодження міжнародної співпраці та проходження стажування в закордонних ВНЗ: доц. Л. Ковбасюк – стажування у Літній академії колишніх стипендіатів BAUHOST з теми «Соціальний аспект викладання німецької мови в ЗВО та ЗЗСО» (червень 2013 р., м. Реген, Баварія), наукове стажування DAAD в університеті м. Аутсбург (01.12.17 р. – 28.02.18 р.); доцент І. Гоштанар. – стажування у школах та училищах професійного спрямування Гете-інституту в рамках програми «Школи – партнери майбутнього» (Нижня Саксонія, Німеччина, липень 2014 р.) та в Поморській академії (м. Слупськ, Польща, 2018 р.). Доктор філол. наук, проф. Н. Романова. перебувала за програмою Erasmus+ в університеті Альпен-Адрія у м. Клагенфурт, Австрія. з 12 березня 2017 по 2 квітня 2017 року для здійснення викладацької діяльності. Ст. викладач Н. Діденко у березні 2018 р. у складі делегації від ХДУ відвідала освітній заклад Єв. Фребельсемінар (м. Кассель, Німеччина). Інформація зазначена у звіті підтверджується сертифікатами про стажування та в ході співбесід з учасниками фокус-груп.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Політика забезпечення якості освітньої діяльності є пріоритетною в ЗВО і поширюється на всі рівні управління, що відзначено у «Положенні про внутрішню систему забезпечення якості». Загальне керівництво процесами внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності здійснює Відділ забезпечення якості освіти, який керується низкою документів (<https://cutt.ly/OgLf0fV>). З метою гарантування та дотримання рівня якості освіти до перегляду ОП на регулярній основі залучаються стейкхолдери, які у письмовій та усній формі (повідомлено під час розмови з фокус-групою) подають свої відгуки, зокрема стейкхолдери («ФОП Єрмакова Ганна Петрівна»; Аутсорсингова компанія «SupportYourApp»; Рекламно-поліграфічній компанії Luxprint, м. Херсон) зазначають важливу роль та значення самостійної підготовки здобувачів, однак пропонують збільшити тижневе навантаження з фахових філологічних дисциплін (ОК7, ОК9), ввести дисципліни перекладознавчого циклу (внесено ОК «Актуальні проблеми перекладознавства» у ОП-20) (протокол засідання кафедри № 2 від 07.10.2019 р., № 10а від 22.06.2020). Крім того, в університеті є можливість на постійній основі вносити свої пропозиції щодо ОП через сервіс

<https://cutt.ly/AgLqacL>. Рецензії на ОП Г. П. Єрмакової є у вільному доступі на сайті кафедри, однак, у рецензії не зазначена дата її написання. Представники академічної спільноти (доцент О. В. Слаба, КНЛУ; ст. викл. Л. М. Близнюк, Східноєвропейський національний університет ім. Лесі Українки та ін.) долучаються до рецензування вибіркового компонента ОП на сайті ksuonline (BK2-BK7). Останні зміни до ОП були внесені у 2020 саме через висловлені побажання стейкхолдерів, що стосувалися збільшення обсягу аудиторної та самостійної роботи, удосконалення переліку дисциплін, які допоможуть здобувачам стати більш конкурентними на ринку праці. Здобувачі освіти також мають можливість впливати на якість освітніх послуг шляхом висловлення своїх побажань та зауважень щодо якості викладання за ОП за допомогою різних каналів, серед яких найбільш популярний <http://feedback.ksu.ks.ua/>, що дає можливість висловити всі зауваження анонімно. Під час розмови учасники фокус-групи підтвердили, що студенти Г. Г. Бібік, О. Р. Ларіна, К. Р. Ткач, М. В. Перехристюк активно долучалися до розробки ОП. Результати останнього опитування щодо оцінки якості навчання за ОП знаходяться у відкритому доступі 035.043 Філологія (германські) перша-нім.(магістр).xlsx Ефективному управлінню якістю освітньої діяльності в ЗВО сприяє інформаційно-аналітична система IAS - University ХДУ. Робота над удосконаленням якості освітньої діяльності також проводиться шляхом постійного навчання відповідальних співробітників на різного роду семінарах та тренінгах <http://dls.ksu.ks.ua/dls/>.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми. Усі документи, якими керується ЗВО є у відкритому доступі на інформаційних ресурсах університету. До перегляду ОП залучаються усі зацікавлені сторони: здобувачі вищої освіти, роботодавці, академічна спільнота та НПП кафедри. Під час перегляду ОП беруться до уваги результати як зовнішнього, так і внутрішнього забезпечення якості вищої освіти.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Під час проведення експертизи були помічені такі недоліки: – неусвідомлення здобувачами сутності поняття «академічна доброчесність»; – відсутність оприлюднення узагальнених зауважень та побажань щодо ОП. Ураховуючи це, ЕГ рекомендує: – проводити більш активну та послідовну роботу в реалізації Кодексу академічної доброчесності, а також інформування студентів щодо цього поняття; – оприлюднювати усі надані зауваження та побажання щодо ОП та інформувати про реагування на них.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Процедура забезпечення якості освіти в цілому функціонує та забезпечує можливість реалізації за ОП.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Нормативні документи, які регламентують повністю освітній процес в ХДУ є доступними за покликанням: <http://www.ksu.ks.ua>. Права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу регулюються згідно зі Статутом ХДУ (<https://cutt.ly/zgKKTkv>), погодженого 17.04.2019 р. (Протокол № 1); Колективним договором між ректором та профкомом профспілкової організації співробітників ХДУ на 2016-2020 роки, затвердженого на Конференції трудового колективу (Протокол №1 від 15 червня 2016 р.); Посадовими обов'язками викладачів та співробітників ХДУ (у роздрукованому вигляді представлені на кафедрі та у відділі кадрів); Правилами внутрішнього розпорядку для осіб, які працюють та навчаються у ХДУ (Додаток до Колективного договору № 1); Положенням про організацію освітнього процесу (<https://cutt.ly/RgKkMyM>), Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу (<https://cutt.ly/UgKkCoh>) Кодекс академічної доброчесності здобувача вищої освіти ХДУ (<https://cutt.ly/DgKk8Op>), Кодекс академічної доброчесності науково-педагогічного працівника ХДУ (<https://cutt.ly/FgKk6sM>).

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін.

Проект ОП вчасно публікується на сторінці кафедри для обговорення зі стейкхолдерами: <https://cutt.ly/MgKLoXU>. Там же зазначена адреса електронної пошти, на яку надсилати зауваження і побажання.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Заклад дійсно оприлюднює достовірну та загалом достатню інформацію про освітню програму на загальному веб-сайті університету: <https://cutt.ly/JgKZW3S>. Водночас під час зустрічі ЕГ з фокус групою Сервісні структурні підрозділи було виявлено відсутність окремих Силабусів ОК на сайті у зв'язку з оновленням сайту та реорганізаційними структурними змінами (об'єднанням кафедр).

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

ХДУ дотримується вимог Закону України «Про вищу освіту» та повноцінно висвітлює інформацію, яка підлягає обов'язковому оприлюдненню на офіційному веб-сайті ЗВО. Сайт університету є сучасним, привабливим. На момент проведення експертизи фокус групою Сервісні структурні підрозділи під час демонстрації сайту було зазначено, що протягом періоду 27.10.2020 – 02.11.2020 8200 студентів відвідали сайт.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Під час роботи ЕГ виявила низку недоліків: 1. Інформація зі структурних підрозділів, зокрема, факультету української й іноземної філології та журналістики, кафедри англійської філології та прикладної лінгвістики, не завжди своєчасно публікується на сайті університету. 2. Не завершено роботу по створенню платформи Особистий кабінет. 3. На сайті недостатньо представлено події, пов'язані з активним життям ОП і ЗВО взагалі, а тому носить декларативний характер. Рекомендуємо: 1. Своєчасно оновлювати інформацію від структурних підрозділів та оприлюднювати її на сайті ЗВО. 2. Завершити розпочату роботу платформи Особистий кабінет, провести тестування та запуснути в дію з другого семестру 2020-2021 н.р. 3. Наповнити сайт активними подіями зі студентського життя та університету загалом з метою зробити його більш динамічним.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Ураховуючи сильні сторони та рекомендації, ЕГ дійшла висновку, що Освітня програма та діяльність ЗВО відповідають вимогам Критерію 9 і ЗВО в робочому порядку усуне недоліки, які не є суттєвими.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Вірченко Тетяна Ігорівна

Члени експертної групи

Борщовецька Валентина Дмитрівна

Головня Алла Василівна

Городиловська Марія Тарасівна